

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 478/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených obchodnou spoločnosťou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., Hlavná 31, Trnava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Maroš Prosman, pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob 150/2015-441 z 26. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 4. júla 2017 sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“, „sťažovateľka“ alebo spolu ďalej aj „sťažovatelia“), domáhali vydania

nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Cob 150/2015-441 z 26. apríla 2016 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Predmetom prvostupňového konania bolo rozhodovanie o žalobe obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorou sa ako kupujúca (ďalej len „žalobkyňa“) domáhala proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] ako predávajúcej (ďalej len „žalovaná“) zaplata sumy 16 833,09 € s príslušenstvom predstavujúcej kúpnu cenu úžitkového vozidla zn. Peugeot, keďže žalovaná neuznala reklamáciu väd dodaného tovaru uplatnenú sťažovateľkou ako lízingovou nájomníčkou, resp. vady dodaného tovaru neodstránila, v dôsledku čoho žalobkyňa podľa § 436 ods. 1 písm. d) Obchodného zákonníka odstúpila od kúpnej zmluvy. Sťažovatelia v predmetnom konaní vystupovali v procesnom postavení vedľajších účastníkov na strane žalobkyne. Okresný súd rozsudkom č. k. 15 Cb 231/2010-385 zo 17. júla 2015 žalobu zamietol, keď po vykonaní dokazovania výsluchom účastníkov, výsluchom svedkov, oboznámením predložených písomností, oboznámením troch znaleckých posudkov, výsluchom znalcov, ako aj oboznámením súvisiaceho trestného spisu „*nepovažoval za zistené, ani za preukázané, že by so strany žalovaného došlo k podstatnému, resp. nepodstatnému porušeniu kúpnej zmluvy, v dôsledku ktorej skutočnosti by žalobcovi vzniklo právo od uvedenej zmluvy odstúpiť, či už v súlade s § 436 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka, alebo v súlade s § 436 ods. 1 písm. d) Obchodného zákonníka a v dôsledku čoho by následne vznikla žalovaného povinnosť vrátiť žalobcovi kúpnu cenu. Z uvedených dôvodov súd nárok žalobcu ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.*“.

3. Na základe odvolania žalobkyne a sťažovateľov krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

4. Dňa 5. septembra 2016 podali sťažovatelia (ako intervenienti) proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) z dôvodu, že *„súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nesprávny procesný postup spočíval vtom, že 1. st. súd nepostupoval podľa ustanovenia § 118 ods. 2 OSP a podľa § 120 ods. 1 posledná veta OSP. I. st. súd taktiež porušil ustanovenie § 157 ods. 2 OSP nedostatočným odôvodnením písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nesplnil ustanovenia § 213 ods. 5 prvá veta OSP, nariadením konfrontácie medzi [REDAKOVANÉ] a autorom/mi znaleckého posudku [REDAKOVANÉ], hoci doplnenie dokazovania konfrontáciou medzi znalcami [REDAKOVANÉ] a autormi znaleckého posudku [REDAKOVANÉ] bolo pre zistenie skutočného stavu nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.“*

5. Dovolanie sťažovateľov najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Obdo 67/2016 zo 14. februára 2017 odmietol ako podané neoprávnenou osobou podľa § 447 písm. b) CSP, keďže ho *„podal subjekt, ktorý nie je oprávnený podať dovolanie, keďže tento netvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 C. s. p. so stranou, na ktorej vystupoval, t. j. so žalobcom“*.

6. So závermi okresného súdu a krajského súdu sťažovatelia nesúhlasia a vznášajúc námietky proti vykonanému dokazovaniu okresnému súdu v sťažnosti vytykajú, že sa pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia nevysporiadal so všetkými nimi predloženými dôkazmi a ani neuviedol odpoveď na ich podstatné argumenty týkajúce sa reklamácie vád dodaného tovaru a odstúpenia od kúpnej zmluvy, ktorú vo svojom mene podala sťažovateľka. Závery napadnutého rozsudku krajského súdu sú podľa názoru sťažovateľov arbitrárne a neudržateľné, pretože je postavený *„na pasivite sťažovateľov, ktorí od mesiaca október 2010 nereagovali na výzvy žalovaného na odstránenie vád na vozidle, čím... zmarili odstránenie týchto vád“*.

7. Sťažovatelia v sťažnosti tvrdia, že napriek odmietnutiu ich dovolania najvyšším súdom (bod 5) im lehota na podanie sťažnosti zostala zachovaná, pretože *„aby vyhovel*

požiadavke subsidiárnej právomoci Ústavného súdu SR podali proti rozsudku Krajského súdu v Nitre... dovolanie, nakoľko prípustnosť dovolania v tomto prípade závisela od posúdenia zákonných predpokladov pre dovolanie uvedených v § 419 až 423 CSP a § 425 CSP“. Podľa ich názoru „boli povinní podať dovolanie, nakoľko jeho prípustnosť závisela od toho, ako Najvyšší súd SR posúdi povahu procesného spoločenstva, ktoré tvoril žalobca so sťažovateľmi ako intervenientmi“.

8. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že ústavného prieskumu napadnutého rozsudku krajského súdu sa žalobkyňa ani žalovaná (t. j. strany sporu) nedomáhali.

10. Hoci sťažovatelia v sťažnosti tvrdia, že „*prípustnosť dovolania v tomto prípade závisela od posúdenia zákonných predpokladov pre dovolanie uvedených v § 419 až 423 CSP a § 425 CSP*“, a teda „*od toho, ako Najvyšší súd SR posúdi povahu procesného spoločenstva, ktoré tvoril žalobca so sťažovateľmi ako intervenientmi*“, ústavný súd ich tvrdenia hodnotí ako zavádzajúce a nepravdivé, pretože nimi podané dovolanie (bod 4) takýto dovolací dôvod, resp. námietku, vôbec neobsahovalo.

11. Sťažovatelia podali dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu v čase, keď bola účinná nová právna úprava a § 425 CSP jednoznačne ustanovoval, že dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP. Odborná literatúra v tejto súvislosti uvádza, že *„intervenient, ktorý so stranou, na ktorej vystupuje, tvorí nerozlučné spoločenstvo, sa vyznačuje tým, že rozsudok vydaný vo veci je pre intervenienta záväzný. Z uvedeného dôvodu mu zákon priznáva podať dovolanie. Intervenient, ktorý nemá postavenie nerozlučného spoločníka, toto právo nemá, a to ani v prípade, ak by strana, na ktorej vystupuje, s podaním dovolania súhlasila (pozri komentár k § 88).“* (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARNIKOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 1394); podľa § 88 CSP intervenient nemôže strane, na ktorej vystupoval, namietat, že právoplatne skončený spor bol nesprávne rozhodnutý.

12. Ústavný súd konštatuje, že v súvislosti s problematikou zachovania lehoty pre podanie ústavnej sťažnosti pri podanom dovolaní už v uznesení sp. zn. III. ÚS 674/2014 z 25. novembra 2014 judikoval, že: *„V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť je lehota pre podanie sťažnosti ustanovená § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná *ex lege* (napr. správne súdnictvo), kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.“*

13. V okolnostiach daného prípadu nebolo dovolanie sťažovateľov odmietnuté ako procesne neprípustné, ale ako podané neoprávnenou osobou.

14. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že dovolanie podané intervenientom proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, z výrokovej časti ktorého

pre neho nevyplýva žiadny záväzok, resp. povinnosť, nemožno považovať za opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov. Inými slovami, takéto dovolanie nie je opravným prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

15. Sťažovatelia boli oprávnení domáhať sa ochrany svojich základných práv a slobôd proti právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu priamo sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu, čo však v dvojmesačnej lehote vyplývajúcej z § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neurobili.

16. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľov ako podanú oneskorene a z uvedeného dôvodu ju v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

17. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že predloženú sťažnosť mohol z dôvodu nepravdivých tvrdení uvádzaných sťažovateľmi odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž vyplýva, že *„V zásade smie byť sťažnosť odmietnutá ako neprijateľná podľa čl. 35 ods. 3 dohovoru, pokiaľ bola vedome založená na nepravdivých faktoch, a rovnako ak používa útočný, resp. hrubo urážlivý jazyk“* (Řehák v. Česká republika, No. 67208/01, rozhodnutie z 18. 5. 2004).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2017